

Internt notat om foreløbige erfaringer fra projektet Grovfoder til grise – god økonomi og trivsel

Notatet samler op på de erfaringer der, indtil videre, er indsamlet ved besætningsbesøg hos økologiske slagtegrisegriseproducenter ang. brug af grovfoder. Der er indsamlet viden om håndtering af grovfoder, snitlængde, udfodringsmetoder, grovfoderhække, arbejdsrutiner, hvilke grovfodertyper landmændene bruger og hvorfor de har valgt netop den type grovfoder. Der er desuden indsamlet viden om, hvordan grovfoder bruges forebyggende mod halebid og om brugen af grovfoder til at stoppe halebid. Der er blevet udtaget ca. 90 grovfoderprøver til analyse, af det grovfoder landmændene har.

Tildeling af grovfoder

Det er forskelligt om grovfoder tildeles i inde- eller udearealet. De der tildeler det inde, tildeler det enten i grovfoderhæk, på et rent sted på det faste gulv eller i dybstrøelsen. I udearealet tildeles grovfoder i grovfoderhæk. Der tildeles mellem 50 og 500 g grovfoder pr. gris pr. dag. De fleste landmænd tildeler grovfoder 1 gang dagligt. De landmænd som bruger grovfoder mod halebid, tildeler grovfoder 2 gange dagligt.

Grovfodertyper

Den grovfodertype der bruges mest, er kløvergræsensilage. Der er få der bruger byghelsæd, ærtehelsæd, lucerne, majsensilage og hør. De fleste landmænd har pakket ensilagen/helsæden ind i wrapballe. Definitionen på hør er helt tørret kløvergræs eller græs, som ikke behøver at blive pakket ind i plastik (wrap).

Tørstof

Landmændenes erfaring er, at grisene helst vil æde vådt ensilage. Grovfoderet skal helst have en tørstofprocent på ca. 25. Det skal være så vådt at man får fugtige hænder, hvis man klemmer på ensilagen og så wrapballeerne er deforme at se på.

Snitlængde

Der er delte meninger om, hvilken snitlængde landmænd og grise foretrækker. Det afhænger af grovfodertype, tildelingsmetode og om der udfodres i grovfoderhæk eller ej plus hvilken grovfoderhæk landmanden har. Der er flest landmænd, som ikke snitter ensilagen.

Grovfoderhæk

Der findes en hel del forskellige grovfoderhække hos landmændene. Ved tildeling af grovfoder i udearealet er det vigtigt, at tildele grovfoderet i en grovfoderhæk både i forhold til hygiejnen af det grovfoder som grisene trækker ud af hækken og i forhold til gyllesystemet, som ofte ikke er beregnet til at kunne klare en masse grovfoder.

Foreløbig konklusion

Den type grovfoder de fleste landmænd tildeler til slagtegrise er kløvergræsensilage som ikke er snittet. Dvs. en snitlængde på typisk 15-30 cm langt.

Foreløbige anbefalinger

Grovfoderet skal ikke være begrænsende. Angående grovfoderhæk skal det være en type med trug under, alternativt kan hækken hænge over rent fast gulv. Valg af grovfoderhæk afhænger af grovfodertype, snitlængde og tørstofprocent. Hvis det er en hæk med tremmer, skal tremmeafstanden i hækken fungere med det grovfoder der puttes i. Det skal være, så grisene kan få grovfoderet ud af hækken, men at der samtidig ikke er en masse spild. På den anden side, skal grovfoderet ikke være en begrænset ressource.